

Warszawa, dnia 31 października 2023 r.

Poz. 1188

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾**

z dnia 10 października 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Montowanie turbin wiatrowych (WTG – Wind Turbine Generator)”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Montowanie turbin wiatrowych (WTG – Wind Turbine Generator)” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Rozwoju i Technologii: *W. Buda*

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 838).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rozwoju i Technologii
z dnia 10 października 2023 r. (M.P. poz. 1188)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ
„MONTOWANIE TURBIN WIATROWYCH (WTG – WIND TURBINE GENERATOR)”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Montowanie turbin wiatrowych (WTG – Wind Turbine Generator)

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Bezterminowo

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej

3 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Montowanie turbin wiatrowych (WTG – Wind Turbine Generator)” jest przygotowana do wykonywania prac montażowych konstrukcji turbiny wiatrowej, tj. łączenia poszczególnych jej komponentów: sekcji wieży, gondoli, piasty i łopat turbiny oraz montażu elementów wyposażenia wewnętrznego. Przygotowuje stanowisko pracy, sprawdza kompletność oraz stan techniczny dostarczonych komponentów oraz osprzętu instalacyjnego i akcesoriów (zawiesi, śrub itp.) potrzebnych do wykonywanego zadania na danym etapie montażu. Stosuje zasady prawidłowego przygotowania poszczególnych komponentów do podniesienia, osadzenia i montażu, używa właściwych komend do komunikacji z dźwigowym w zakresie podczepiania oraz unoszenia i osadzania komponentów turbiny. Wykonuje montaż konstrukcji turbin wiatrowych, stosując się do wytycznych zawartych w instrukcji producenta. Dobiera odpowiednie narzędzia i urządzenia służące do montażu oraz przynależne im akcesoria, stosuje się do dokumentacji technicznej w zakresie ich użytkowania i serwisowania. Zapewnia odpowiednie źródło energii zintegrowanej z urządzeniem lub zewnętrznej, poprzez podłączenie odpowiedniego medium (elektrycznego, hydraulicznego, sprężonego powietrza). Przestrzega ogólnych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii na stanowisku pracy. Dobiera środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac, do rodzaju narzędzi stosowanych do montażu konstrukcji turbiny wiatrowej oraz do warunków pracy. Jest świadoma zagrożeń występujących na placu budowy turbin wiatrowych i dba o bezpieczeństwo swoje oraz innych. Współpracuje z pozostałymi członkami zespołu montażowego. Przestrzega podziału zadań i odpowiedzialności w zespole. Zadania zawodowe wykonuje pod nadzorem, w częściowo zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach.

Zestaw 1

Rodzaje i budowa elektrowni wiatrowych oraz turbin wiatrowych

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Omawia budowę elektrowni wiatrowej	– wskazuje i nazywa poszczególne elementy różnych typów elektrowni wiatrowych, – omawia podstawowe zasady działania elektrowni wiatrowej.
Omawia rodzaje turbin wiatrowych	– wymienia rodzaje turbin wiatrowych, – omawia budowę i zasadę działania turbin wiatrowych.

Zestaw 2	
Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas montażu turbin wiatrowych	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje i dobiera środki techniczne, ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, – omawia funkcję poszczególnych środków ochrony indywidualnej wykorzystywanych w trakcie montażu wieży wiatrowej (uprząż, systemy wyhamowujące upadek, elementy ochrony indywidualnej – maseczki, przyłbice, filtry, kaski, ubrania itp.), – wskazuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac montażowych i warunków pracy.
Omawia zasady bezpiecznego przebywania i pracy na placu budowy (platformie instalacyjnej) zgodnie z Planem Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (BIOZ) oraz Instrukcją Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia ryzyka i zagrożenia oraz zasady bezpiecznej pracy w różnych i zmiennych warunkach i na różnych typach placów budowy – platform instalacyjnych, – omawia zasady bezpiecznej pracy obowiązujące podczas pracy na placu budowy.
Omawia sposób przygotowania i zabezpieczenia miejsca montażu zgodnie z wytycznymi Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR), w tym oceny ryzyka (<i>risk assessment</i>)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia możliwe zagrożenia na podstawie matrycy oceny ryzyka (<i>risk assessment</i>), – weryfikuje stan techniczny narzędzia lub urządzenia oraz omawia sposób postępowania z narzędziami niesprawnymi, – omawia sposób przygotowania i zabezpieczenia miejsca montażu stosownie do oceny ryzyka (<i>risk assessment</i>), – omawia konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności montażowych.
Współpracuje w zespole w celu zapewnienia bezpieczeństwa własnego i zespołu podczas montażu	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje podział ról, zadań i odpowiedzialności w zespole, – posługuje się znakami werbalnymi i niewerbalnymi zgodnie z przyjętym standardem komunikacji branżowej i dobrymi praktykami, – kontroluje jakość wykonanej pracy własnej i pozostałych członków zespołu, – omawia zagrożenia związane z wykonaniem zadania z należytą starannością dla siebie i członków zespołu.

Zestaw 3	
Obsługiwanie narzędzi stosowanych podczas montażu turbin wiatrowych	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje i stosuje narzędzia używane do dokręcania i napinania śrub podczas montażu połączeń stykowych konstrukcji turbiny wiatrowej	<ul style="list-style-type: none"> – omawia poszczególne rodzaje narzędzi (np. klucze dynamometryczne: hydrauliczne, elektryczne, klucze udarowe i inne elektro- i hydronarzędzia przeznaczone do prac montażowych), – prezentuje regulację hydraulicznych narzędzi dynamometrycznych i napinających, – prezentuje regulację kluczy udarowych, – prezentuje regulację elektrycznych narzędzi dynamometrycznych i napinających, – omawia budowę pompy hydraulicznej oraz sposób jej działania, – podłącza pompę do instalacji hydraulicznej przy użyciu odpowiednich narzędzi i odpowiedniego systemu, – prezentuje bezpieczny sposób podłączenia poszczególnych narzędzi do odpowiedniej instalacji zasilającej, w tym instalacji elektrycznej i hydraulicznej, – używa mierników (np. suwmiarki, szczelinomierza, czujników, mierników cyfrowych).

Obsługuje narzędzia i urządzenia, w tym hydrauliczne, elektryczne stosowane podczas montażu turbiny wiatrowej	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera narzędzie lub urządzenie do wykonania czynności montażowej na podstawie Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR), – konfiguruje narzędzie lub zestaw narzędzi lub urządzenia do pracy zgodnie z instrukcją montażową, – sprawdza prawidłowe działanie narzędzia lub urządzenia, – wykonuje czynności konserwacyjne po zakończeniu pracy z narzędziem lub urządzeniem zgodnie z instrukcją jego obsługi, – zabezpiecza skompletowane narzędzia i osprzęt do transportu na stanowisko montażu konstrukcji turbiny wiatrowej.
---	--

Zestaw 4	
Przygotowanie komponentów turbiny wiatrowej i osprzętu do jej montażu	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Omawia sposób przygotowania i sprawdzenia komponentów konstrukcji turbiny wiatrowej i osprzętu przed montażem	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposób sprawdzenia kompletności i stanu technicznego dostarczonych komponentów turbin wiatrowych i osprzętu instalacyjnego, – wymienia możliwe rodzaje uszkodzeń komponentów turbiny wiatrowej i osprzętu instalacyjnego powstałych podczas transportu lub składowania, – omawia sposób postępowania w przypadku zidentyfikowania usterki komponentów turbiny wiatrowej i osprzętu instalacyjnego, – omawia sposoby zabezpieczenia i przechowywania komponentów przed warunkami atmosferycznymi (np. wieża, generator, śruby, łopaty).

Zestaw 5	
Wykonywanie czynności montażowych głównych komponentów turbiny wiatrowej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Posługuje się różnymi rodzajami zawiesi na podstawie instrukcji montażu	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rodzaje zawiesi (np. łańcuchowe, wężowe, linowe, pasowe) i przykładowe sposoby ich zastosowania, – omawia zasady współpracy zespołu montażowego z operatorem dźwigu, – sprawdza kompletność i stan techniczny osprzętu (trawersów, zawiesi) przed ich użyciem, – montuje zawiesia do podnoszonego obiektu, – demonstruje sposób połączenia zawiesi z dźwigiem, – omawia zagrożenia związane z nieprawidłowym montażem lub użyciem zawiesi, – dokonuje przeglądu zawiesi.
Wykonuje połączenia śrubowe komponentów turbiny wiatrowej	<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje połączenia śrubowe turbiny wiatrowej poprzez właściwe napięcie śrub (streczowanie) z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi zgodnie ze specyfikacją techniczną producenta, – wykonuje połączenia śrubowe turbiny wiatrowej poprzez właściwe dokręcenie śrub z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi zgodnie ze specyfikacją techniczną producenta, – omawia zagrożenia i skutki związane z nieprawidłowym wykonaniem połączenia śrubowego turbiny wiatrowej.
Omawia rodzaje zadań i czynności wykonywanych podczas pionowania i podnoszenia sekcji wieży turbiny wiatrowej (liftingowania)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady bezpiecznego podnoszenia sekcji wieży turbiny wiatrowej oraz rodzaj i kolejność wykonywanych czynności podczas podnoszenia i pionowania wieży, – wskazuje i omawia rodzaje wsporników, ram transportowych i blokad oraz sposób ich usuwania, – omawia połączenia trawersy lub zawiesi z podnoszonym obiektem zgodnie z instrukcją montażu, – komunikuje się z operatorami dźwigów z wykorzystaniem komend werbalnych w łączności radiowej i z użyciem sygnałów niewerbalnych, – omawia procedurę wyhaczania trawersów i zwolnienia żurawia pomocniczego zgodnie z instrukcją montażu.

Omawia procedurę osadzenia sekcji wieży turbiny wiatrowej	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposób przygotowania miejsca osadzenia sekcji wieży turbiny wiatrowej zgodnie z instrukcją montażu, – omawia rolę i zadania operatora dźwigu oraz członków zespołu montażowego podczas osadzania sekcji wieży turbiny wiatrowej.
Montuje ciągi komunikacyjne i elementy zabezpieczające zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – montuje drabiny, w tym odczytuje wartości momentów obrotowych, na jakie należy skręcać elementy drabiny, – montuje poręcze, – montuje schody, – sprawdza jakość wykonanego przez siebie montażu ciągów komunikacyjnych i elementów zabezpieczających.
Omawia sposób montażu gondoli zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przygotowanie gondoli do prac dźwigowych zgodnie ze specyfikacją producenta, – omawia sposób przygotowania trawersu, zawiesi do podnoszenia gondoli, – omawia sposób podczepienia zawiesi, trawersu do gondoli, – omawia sposób bezpiecznego demontażu ram transportowych, – omawia sposób osiągnięcia bezpiecznej pozycji do podniesienia gondoli przy pomocy żurawia, – omawia operację bezpiecznego podnoszenia i osadzenia gondoli na wieży turbiny wiatrowej, – omawia finalne skręcenia gondoli zgodnie ze specyfikacją producenta.
Omawia sposoby montażu piasty (hub) zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposób przygotowania piasty do montażu, – omawia sposób przygotowania trawersu, zawiesi do podnoszenia piasty, – omawia sposób montażu i rolę lin pomocniczych podczas podnoszenia piasty, – omawia sposób wyhaczenia ramy transportowej, – omawia sposób podnoszenia i ustawienia piasty w prawidłowej pozycji do montażu, – omawia sposób połączenia piasty z gondolą za pomocą połączeń śrubowych zgodnie z instrukcją i wymogami producenta, – omawia procedurę zwolnienia dźwigu z operatorem dźwigu po operacji montażu piasty.
Omawia procedurę montażu łopat turbiny wiatrowej zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposób weryfikacji maksymalnych prędkości wiatru przy montażu łopat, – omawia sposób przygotowania gondoli oraz piasty do montażu łopat, – omawia sposób przygotowania łopat do montażu, – omawia przygotowanie trawersu lub innego zawiesia do podnoszenia w celu kontrolowanego podniesienia i montażu łopat, – omawia sposób demontażu ram transportowych łopat turbiny wiatrowej, – omawia sposób montowania lin pomocniczych, – omawia zasady unoszenia i pozycjonowania łopaty względem pozycji wieży turbiny wiatrowej, – dobiera klucze do połączenia łopaty z piastą, – ustawia parametry kluczy, – omawia procedurę wyhaczenia trawersu i zwolnienia dźwigu.

Zestaw 6	
Instalacja okablowania w turbinie wiatrowej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje zagrożenia i zabezpieczenia związane z okablowaniem turbiny wiatrowej zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zagrożenia związane z instalacją okablowania wewnątrz wieży, – omawia zastosowanie blokad typu „lock out – tag out” oraz tablic ostrzegawczych.

Omawia sposób postępowania podczas prowadzenia i zakańczania kabli zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przeznaczenie i zastosowanie typów kabli, w tym energetycznych, zasilania (LV-HV), sterujących i światłowodowych, – omawia sposób mocowania kabli w zależności od ich przeznaczenia, – omawia sposób postępowania podczas prowadzenia i zakańczania kabli światłowodowych, – omawia sposób montażu kabli ekranowanych, – omawia zasady zachowania odległości między typami i grupami kabli, – omawia sposób wykorzystania dławnic kablowych.
Odczytuje i stosuje oznaczenia elektryczne zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje komponenty obwodu elektrycznego, posługując się jego schematem, – wykonuje znakowanie kabli zgodnie z otrzymaną dokumentacją, – doprowadza kable do skrzynki rozdzielczej, postępując zgodnie ze schematami instalacji.
Montuje kable do złączy zgodnie z instrukcją montażu	<ul style="list-style-type: none"> – montuje końcówki kablów na szynie zbiorczej z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi zgodnie z instrukcją montażu, – montuje kabel w zaciskach i zaciskach śrubowych z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi zgodnie ze schematem, – montuje dławnice kablów.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

<p>1. Metody</p> <p>Do weryfikacji efektów uczenia się stosuje się następujące metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analiza dowodów i deklaracji, – obserwacja w warunkach symulowanych (symulacja) lub rzeczywistych, uzupełniona wywiadem swobodnym (rozmową z komisją), – wywiad swobodny lub ustrukturyzowany. <p>Powyższe metody mogą być uzupełnione innymi metodami walidacji.</p> <p>2. Zasoby kadrowe</p> <p>W skład komisji walidacyjnej wchodzi co najmniej 2 asesorów. W celu weryfikacji efektów uczenia się określonych w kwalifikacji rynkowej każdy członek komisji zna zasady przeprowadzania walidacji i stosowane metody. Członek komisji walidacyjnej spełnia przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiada udokumentowane doświadczenie w montażu turbin wiatrowych na lądzie lub morzu (łącznie czas przepracowany przy realizacji projektów na farmach wiatrowych minimum 24 miesiące), – posiada udokumentowane co najmniej 100 godzin prowadzenia zajęć dydaktycznych na kursach, szkoleniach z zakresu tematyki niniejszej kwalifikacji rynkowej, w tym kursach Global Wind Organisation (GWO) lub na poziomie szkół kształcących w zawodach związanych ze specyfiką kwalifikacji rynkowej. <p>Warunkiem jest, aby oba te kryteria były spełnione łącznie przez skład komisji walidacyjnej.</p> <p>W części praktycznej walidacji zapewnia się obecność asystenta/asystentów, którzy organizują zaplecze techniczne do przeprowadzenia walidacji, towarzyszą w razie potrzeby osobom przystępującym do walidacji przy manipulacji cięższymi elementami oraz posiadają stosowne uprawnienia elektryczne itp. Asystentem jest osoba, która posiada doświadczenie i uprawnienia do obsługi sprzętu wykorzystywanego podczas walidacji.</p> <p>Co najmniej jeden z członków komisji walidacyjnej lub asystent techniczny posiada ukończony kurs pierwszej pomocy przedmedycznej według standardów Global Wind Organisation (GWO).</p> <p>3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne</p> <p>Niniejsza kwalifikacja rynkowa „Montowanie turbin wiatrowych (WTG – Wind Turbine Generator)” zawiera pięć zestawów obowiązkowych. Instytucja certyfikująca zobowiązana jest umożliwić kandydatom przystępującym do walidacji potwierdzenie wszystkich zestawów efektów uczenia się.</p> <p>Weryfikacja efektów uczenia się dla kwalifikacji rynkowej „Montowanie turbin wiatrowych (WTG – Wind Turbine Generator)” składa się z dwóch części:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analizy dowodów przedstawionych przez osobę zainteresowaną uzyskaniem kwalifikacji rynkowej „Montowanie turbin wiatrowych (WTG – Wind Turbine Generator)”; 2) części praktycznej połączonej z częścią teoretyczną; w części praktycznej walidacja przeprowadzana jest w zespołach co najmniej dwuosobowych z uwagi na konieczność potwierdzenia efektów uczenia się związanych ze współpracą w zespole.

Instytucja certyfikująca zapewnia warunki do przeprowadzenia walidacji, tj. odpowiednio przygotowane i wyposażone stanowiska umożliwiające przeprowadzenie walidacji. Instytucja certyfikująca zapewnia odpowiednie warunki techniczne oraz standardy bezpieczeństwa podczas weryfikacji efektów uczenia się.

Do przeprowadzenia walidacji instytucja certyfikująca zapewnia:

- 1) środki ochrony indywidualnej i zbiorowej:
 - uprząż,
 - maseczki ochronne,
 - filtry,
 - kask,
 - ochronną odzież roboczą,
 - obuwie robocze,
 - rękawice ochronne,
 - ocieplacz,
 - słuchawki ochronne,
 - okulary ochronne,
 - przyłbice,
 - gogle ochronne;
- 2) stanowisko do weryfikacji umiejętności związanych z instalacją okablowania wyposażone w:
 - gniazda,
 - wkrętaki,
 - opaski termokurczliwe,
 - zaciski,
 - zaciski śrubowe,
 - dławiki kablowe,
 - koryta kablowe (m.in. szyny zbiorcze miedziane z otworami do łączenia kabli z końcówkami kablowymi),
 - klucze sześciokątne (imbusowe),
 - zestaw narzędzi do cięcia, zdejmowania izolacji i zaciskania małych kabli (mniejszych niż 6 mm²),
 - zestaw narzędzi do cięcia i zdejmowania izolacji z kabli głównych (przewody masywne i rdzeniowe, większe niż 35 mm²),
 - zestaw narzędzi do zaciskania przewodów większych niż 35 mm² (elektryczne lub elektrohydrauliczne),
 - szafy elektryczne z szynami w standardzie DIN (Deutsches Institut für Normung) do montażu zacisków (zaciskowe, śrubowe),
 - zestaw do zakładania blokad bezpieczeństwa;
- 3) certyfikowane narzędzia do wykonywania prac montażowych wraz z instrukcjami ich obsługi, w tym klucze dynamometryczne, hydrauliczne, pneumatyczne, elektryczne udarowe;
- 4) stanowisko montażowe wyposażone odpowiednio do symulacji wykonywania połączeń śrubowych;
- 5) imadło;
- 6) wirnikową pompę olejową wraz z odpowiednimi narzędziami i stanowiskiem do jej demontażu i montażu; mierniki: suwmiarkę, szczelinomierz, czujniki, mierniki cyfrowe;
- 7) instrukcje techniczne (manuale) dotyczące wykonania poszczególnych zadań praktycznych;
- 8) gondolę lub jej zamiennik w postaci makiety lub symulatora gondoli;
- 9) różne typy zawiesi oraz elementy łączące, w tym szkle, złączki, karabińczyki, haki potrzebne do podnoszenia obiektów;
- 10) obiekty do podnoszenia o różnej wielkości i wadze;
- 11) zdjęcia, schematy, filmy, modele niezbędne do zadań praktycznych (np. rysunki i schematy ilustrujące prawidłowe połączenia trawersu z gondolą, zdjęcia blokad transportowych);
- 12) sprzęt łączności radiowej;
- 13) drabiny, schody i poręcze;
- 14) wzór dokumentu oceny ryzyka (*risk assessment*);
- 15) materiały biurowe.

Instytucja certyfikująca zapewnia kandydatom procedurę odwoławczą, w ramach której osoby uczestniczące w procesie walidacji mają możliwość odwołania się od decyzji komisji walidacyjnej w sytuacjach, których dotyczy to:

- spełnienia wymogów formalnych,
- przebiegu walidacji,
- wyniku walidacji.

4. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Część lub całość walidacji może być przeprowadzona metodą analizy dowodów i deklaracji.

Dopuszczalne dowody to:

- zaświadczenie ukończenia branżowego kursu akredytowanego lub kwalifikacyjnego,
- dokument potwierdzający pozytywny wynik zewnętrznej walidacji przeprowadzonej zgodnie z przyjętymi dla walidacji zasadami.

Z samego dokumentu musi wynikać, jakie i w jakim zakresie przewidziane dla tej kwalifikacji rynkowej efekty uczenia się zostały potwierdzone.

W przypadku braku potwierdzenia któregoś z wymaganych efektów uczenia się kandydat zostaje poddany walidacji.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Ważne świadectwo zdrowia dopuszczające do pracy na wysokościach; ukończone 18 lat

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji rynkowej

Nie rzadziej niż raz na 10 lat